

Heemkunde Boxtel

Nieuwsbrief

Heemkunde Boxtel

*27 september
Heemkundelezing*

september 2018

Let op: nieuwe locatie lezing!

27 september 2018 20:00 uur

zaal Rembrandt, Rechterstraat 56 5281 BX Boxtel

Lezing door Jan Pieter Six

In 2015 precies 200 jaar geleden bepaalde de Slag bij Waterloo de toekomst van Europa. Dit kolosale militaire treffen, de laatste klassieke veldslag uit de historie, werd uitgevochten op het toenmalige grondgebied van het kersverse Nederlandse koninkrijk.

Het had maar een haartje gescheeld of niet Wellington maar Napoleon zou in 1815 hebben gewonnen. Dan zou Europa er nu ongetwijfeld heel anders hebben uitgezien. Zo is het maar hogelijks de vraag of er

dan heden ten dage een Heemkunde Boxtel zou hebben bestaan.....

De Slag bij Waterloo heeft mij altijd gefascineerd, zegt jhr. mr. Jan Pieter Six. Ik ga proberen die fascinatie via mijn presentatie op u over te brengen. De voordracht is grotendeels gebaseerd op pas in het jubileumjaar 2015 verschenen historische literatuur.

De presentatie duurt ongeveer anderhalf uur en is verluchtigd met een groot aantal fraaie afbeeldingen.

De volgende onderwerpen passeren de revue:

- Frankrijk vanaf de Franse Revolutie (1789)
- Geopolitiek 1810-1814 en het Congres van Wenen
- De hoofdrolspelers Napoleon, Wellington en Blücher
- Strategie Napoleon bij de Franse Invasie van 1815
- De deelnemende legers: samenstelling en verschillen
- De voorbereidende veldslagen bij Ligny en Quatre Bras op 16 juni 1815
- De Slag bij Waterloo op 18 juni 1815
- De cruciale rol van de Nederlandse troepen
- Evaluatie en politieke betekenis.

Lord Arthur Wellesley

Napoleon Bonaparte

*De Slag bij Waterloo door Jan Willem Pieneman, 1824
Collectie Rijksmuseum Amsterdam*

Heemkundelezingen naar Rembrandt

U heeft het vast wel in de media gelezen. Zaal De Adelaar stopt er mee. De eigenaar van het pand, Van der Sloot, heeft het contract met de uitbaters, de broers Geerts, niet verlengd, omdat er in de Adelaar appartementen komen. Dus moet Heemkunde Boxtel haar vertrouwde adres verlaten. Meer dan 40 jaar was Heemkunde Boxtel hier kind aan huis.

Vanaf 27 september zullen de lezingen op een nieuw adres in Boxtel worden gehouden.

Het wordt de zaal achter Grand Café Rembrandt. Helaas moeten we afscheid nemen van onze vaste dinsdagavond. De lezingen zullen vanaf september gehouden worden op de donderdagavond. De aanvang, 20:00 uur, blijft gelijk.

We kunnen het natuurlijk niet iedereen naar de zin maken. Er zullen mensen zijn, die beslist niet kunnen op donderdagavond. Helaas. Maar waarschijnlijk zijn er ook leden die voorheen niet op dinsdagavond konden maar wel op donderdag.

Hopelijk zien we u allemaal weer terug op donderdag 27 september bij de lezing over de Slag bij Waterloo en hoe Europa er uit gezien zou hebben als Napoleon die strijd gewonnen had.

Parkeren

Auto's kunt u parkeren op de nieuwe parkeerplaats achter het gemeentehuis. De inrit vindt u schuin tegenover café Rembrandt

Fietsen

Als u met de fiets komt kunt u deze het beste parkeren aan de overkant van de straat. Daar is meer ruimte.

Nieuwe locatie voor lezingen van Heemkunde Boxtel.
Zaal Rembrandt, Rechterstraat 56 Boxtel

Excursie Tweede Kamer voorjaar 2019

In de nieuwsbrief van augustus werd er al zijdelings melding van gemaakt. Maar vanwege de vele evenementen in september en oktober 2018 zal de aangekondigde excursie naar de Tweede Kamer in het voorjaar van 2019 worden georganiseerd. Op uitnodiging van de Tweede Kamerfractie van het CDA zullen we bezoek brengen aan de gebouwen van ons parlement. Details van de reis zult u aan het begin van 2019 in de nieuwsbrief vinden.

U kunt op voorhand al aangeven, dat u interesse in die excursie heeft. Stuur een mailtje naar de secretaris. Een telefoontje mag ook.

Heemkamer openstelling vanaf september

Vanaf 27 september 2018 zullen de lezingen van Heemkunde Boxtel op donderdagavond gehouden worden. Ook de bestuursvergaderingen worden op donderdagavond gehouden. Daarom is besloten om de donderdagavondzitting van de Heemkamer met ingang van 27 september te beëindigen.

De Heemkamer is dan alleen geopend op vrijdagmorgen van 10:00 uur tot 13:00 uur. U vindt de Heemkamer in het oude Piet Dorenboschmuseum. Ingang via de VVV winkel of in het smalle gangetje naast het gemeentehuis, het Magdalena's Pad.

In de Heemkamer vindt u een uitgebreide bibliotheek met veel historie en andere wetenswaardigheden over Boxtel.

De index van de boekenbank kunt u raadplegen via www.beeldbankboxtel.nl/cgi-bin/boeken.pl

Maar ook via de website www.heemkundeboxtel.nl

Excursiereis naar Bergen op Zoom

Zondereigen (B) en Hoogstraten (B)

Uitnodiging voor deelname aan de jaarlijkse bus-excursie op zaterdag 22 september 2018

PROGRAMMA

- 08:00 uur** **Vertrek van de bus vanaf parkeerterrein van restaurant N9NE**
Parallelweg Zuid 35, 5281 LB Boxtel
- 09:00 uur** **Aankomst in Princeville, Breda voor koffie / thee met gebak**
- 09:45 uur** **Vertrek naar Bergen op Zoom**
- 10:30 uur** **Aankomst Markiezenhof Bergen op Zoom. Gezamenlijk film kijken. Hierna**
Markiezenhof en Grebbe of Markiezenhof en stadswandeling
- 12:30 uur** **Lunch met gelegenheid om in de binnenstad op eigen gelegenheid rond te**
kijken
- 14:30 uur** **Vertrek vanaf de plaats waar we uitgestapt zijn in Bergen op Zoom**
- 15:40 uur** **Aankomst bij de Dodendraad in Zondereigen**
- 16:00 uur** **Vertrek naar Hoogstraten**
- 16:30 uur** **Aankomst Begijnhof in Hoogstraten. Tevens gelegenheid tot het nuttigen**
van een afsluitend drankje bij Brasserie Manifest
- 18:00 uur** **Vertrek uit Hoogstraten vanaf de plaats waar we uitgestapt zijn**
- 19:00 uur** **Aankomst Boxtel restaurant N9NE voor het afsluitend diner**

Denk aan het meenemen van paspoort of identiteitsbewijs

Aanmelden en kosten

De kosten voor deelname aan deze excursie bedragen voor onze leden € 70,- per persoon.

Alleenstaande leden kunnen een vriend(in) of kennis meevragen.

In deze reis is inbegrepen: vervoer per luxe touringcar, informatiepakket, koffie/thee en gebak, entreprijzen, drankje, gidsen en het afsluitend diner.

Aanmelden via reis@heemkundeboxtel.nl

of 0411-672939 Joop Schuller of 06-38598272 Jolande Tiellemans.

Betaling door overmaking van €70,- per persoon op rek. NL79RABO0128712880 t.n.v. penningmeester Heemkunde Boxtel. U bent definitief ingeschreven als deelnemer na ontvangst van het bedrag.

Op **zaterdag 22 september 2018** vindt de jaarlijkse bus-excursie plaats. Dit jaar gaan we de volgende plaatsen bezoeken: Bergen op Zoom (Nederland), Zondereigen (België) en Hoogstraten (België)

We vertrekken om **08.00 uur** vanaf het parkeerterrein van **restaurant N9NE** (Parallelweg Zuid 35, 5281 LB Boxtel). Hier kunnen ook de auto of fietsen geparkeerd worden.

De tussenstop wordt gemaakt in **Breda**, om te kunnen genieten van koffie/thee met gebak.

Hierna rijden we door naar **Bergen op Zoom**, waar we rond 10:30 uur zullen arriveren. In deze mooie stad staat een begeleid bezoek (door gidsen) aan het **Markiezenhof** en een bezoek aan **de Grebbe** gepland.

Het Markiezenhof is het laatmiddeleeuwse stadspaleis van Bergen op Zoom.

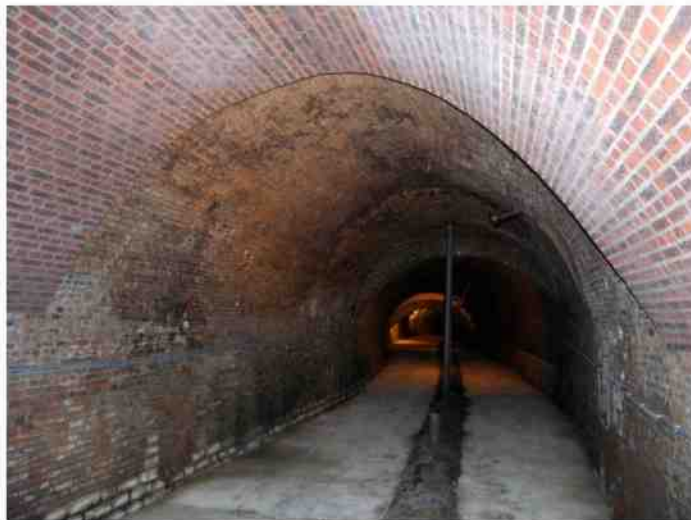
De Grebbe is het middeleeuwse ondergrondse rioolstelsel van de stad. Na restauraties in de afgelopen eeuw is het rioolstelsel nu gedeeltelijk opengesteld voor bezoekers.

We beginnen de bezichtiging met een film over de Grebbe.

Bezoek aan de Grebbe heeft echter een aantal voorwaarden:

- Er mogen maar **maximaal 40** personen de Grebbe in (vast aantal, meer personen is helaas niet mogelijk)
- Draag stevige en waterdichte schoenen
- Het is onder de grond, dus ...
- Er is een beperkte hoogte en breedte bij de ingang en in de tunnels

- Bij regenachtige dagen voorafgaand aan / tijdens het bezoek kan dit bezoek helaas niet doorgaan
- Helaas is de Grebbe niet toegankelijk voor minder-valide personen ivm de krappe trappen bij de in- en uitgang

Voor diegene die geen bezoek wil of kan brengen aan de Grebbe wordt een uitgebreidere stadswandeling aangeboden. Deze is voor iedereen (dus ook minder-valide mensen) goed te doen. De uitgebreidere stadswandeling brengt ons onder andere naar enkele van de monumenten welke in Bergen op Zoom te bezichtigen zijn.

Rond 12:30 uur is de wandeling / rondleiding afgelopen en is er gelegenheid voor de lunch (eigen kosten). Na de lunch is men vrij om het centrum van Bergen op Zoom te bezichtigen.

Om 14:30 uur vertrekken we naar **Zondereigen**. Zondereigen is een dorp in de Belgische gemeente Baarle-Hertog. Hier maken we een korte stop om te kijken bij een gerestaureerde locatie met de **Doden**

draad. De Dodendraad is een geëlektrificeerde draadomheining, welke de Duitsers in de 1^e wereldoorlog geplaatst hadden om te voorkomen dat Belgen naar het neutrale Nederland konden vluchten. Deze dodendraad is vorig jaar in een lezing bij Heemkunde Boxtel aan bod gekomen. Het lijkt ons leuk om er ook even te gaan kijken, we zijn immers toch in de buurt.

Vervolgens rijden we door naar **Hoogstraten**. Hier zal de gelegenheid zijn om het **Begijnhof** te bekijken. Het begijnhof en directe omgeving is op eigen gelegenheid te bezichtigen. Hier zijn veel verrassende hoekjes te vinden. Tevens wordt de gelegenheid geboden tot

het nuttigen van een **drankje** in het centrum van Hoogstraten, bij Brasserie Manifest. Dit is bij de prijs inbegrepen

Na deze hopelijk leuke en enerverende dag rijden we terug naar **Boxtel**. Hier zal het afsluitende diner plaatsvinden bij **restaurant N9NE**.

Aanvullende informatie:

Om verwarring bij onszelf maar ook voor het bedienend personeel te voorkomen zal m.b.v. gekleurde kaartjes uw keuze voor vlees of vis bij het diner kenbaar gemaakt worden. Tevens zullen er op meerdere locaties consumptiebonnen gebruikt worden, zodat betaling sneller en gemakkelijker gaat.

Tevens zal Wim Tiellemans ons, op ons verzoek, ondersteunen gedurende de dag.

Denk aan het meenemen van paspoort of identiteitsbewijs en Museumjaarkaart

Aanmelden en kosten

Deelname is alleen voor leden van Heemkunde Boxtel. De kosten voor deelname aan deze excursie bedragen € 70,- per persoon. Leden kunnen tegen betaling van hetzelfde bedrag hun partner of één vriend(in) / kennis meevragen. Bij aanmelding van 60 personen is de bus helaas vol.

Inbegrepen: vervoer per luxe touringcar, informatiepakket, koffie/thee en gebak, entreeprijzen, drankje, gidsen en het afsluitend diner.

Aanmelden kan via reis@heemkundeboxtel.nl, telefonisch bij Joop Schuller (0411-672939) of 06-38598272 (Jolande Tiellemans). Via de app kan aanmelden ook bij Jolande.

Vermeldt hierbij of men **vlees of vis** wil bij het diner en of men de **Grebbe wil bezoeken** (en wat de keuze is als er meer dan 40 personen zich voor een bezoek hieraan aanmelden).

Betaling door overmaking van €70,- per persoon op rekening NL 79 RABO 012 871 2880 t.n.v. penningmeester Heemkunde Boxtel. U bent definitief ingeschreven als deelnemer na ontvangst van het bedrag.

Graag zien wij u op deze leuke dag.

De reiscommissie: Joop Schuller, Jolande Tiellemans en Wilbert Steenbakkers

Symposium Clarissenklooster Megen

Het Clarissenklooster in Boxtel

Een kleine drie jaar geleden startte een enthousiaste werkgroep met het digitaliseren van een gedeelte van het archief van de zusters Clarissen in Megen.

De periode 1390 tot 1719 bevat een groot aantal charters uit de tijd dat de zusters Clarissen in Boxtel verbleven. De charters en andere archiefstukken die zich in het archief van de zusters Clarissen in Megen bevinden, waren eigenlijk nooit goed ontsloten en slecht toegankelijk. Het is te danken aan pater Hans de Visser, dat de deur van het Clarissen-archief voor Heemkunde Boxtel open ging.

Rini van Oirschot en Christ van Eekelen hebben al die charters één voor één gefotografeerd. De voorkant, de achterkant en aanhangende zegels werden loepzuiver digitaal vastgelegd.

Geertrui van Synghel, senior-onderzoeker van het Huygens Instituut voor Nederlandse Geschiedenis, heeft van alle charters samenvattingen (regesten) gemaakt. Deze charters en samenvattingen kunnen straks via de websites van Heemkunde Boxtel en het Brabants Historisch Informatie Centrum (BHIC) geraadpleegd worden. Om bij dit 'monnikenwerk' stil te staan wordt er op maandag 29 oktober 2018 een symposium georganiseerd in de kloosterkerk Sint Josephsberg te Megen.

programma

Het programma ziet er (vooralsnog) als volgt uit:

13:30 uur: Ontvangst met koffie/thee (recreatiekamer)

14:00 uur: Welkomstwoord door de abdis van het klooster Sint Josephsberg te Megen (kerk)

14:10 uur: Inleiding door Jan Sanders (Brabants Historisch Informatie Centrum 's-Hertogenbosch en Stichting Brabantse Bronnen)

14:20 uur: Geertrui Van Synghel (Huygens Instituut voor Nederlandse Geschiedenis), 'Sine clausura': de

oorkonden van het klooster Sint-Elisabethsdal te Boxtel ontgrendeld (1390-1719)

14:45 uur: Hans de Visser (kapucijn), *De Boxtelse clarissen: Hun lasten en listen (1629 - 1717)*

Muzikaal intermezzo met harpiste zuster Rebecca.

15:15 uur: Niek Verhoeff (Stadsarchief Amsterdam), voorlopige titel: *Het clarissenklooster 'De Crone' te Hoogstraten (moederklooster van Boxtel, zes handschriftjes uit de jaren twintig van de zestiende eeuw met regelteksten voor clarissen Urbanisten).*

15:35 uur: Bert Roest (Universiteit Nijmegen), *De complexe identiteit van clarissenkloosters in de context van de laatmiddeleeuwse Observantiebeweging*

16:00 uur: Online lancering op de website van het BHIC en van Heemkunde Boxtel door M. Buijs, burgemeester van Boxtel, en W. Buijs-Glaudemans, burgemeester van Oss, en symbolische overhandiging aan zuster Angela, abdis van het klooster Sint Josephsberg, en zuster Chiara

Afsluiting door de dagvoorzitter

Aansluitend: in het klooster gemaakte vegetarische hapjes en niet-alcoholische dranken en mogelijkheid om in de sfeervolle refter originele oorkonden te zien met een toelichting door de fotografen Rini van Oirschot en Christ van Eekelen (Heemkunde Boxtel)

Als heemkundelid wordt u van harte uitgenodigd daarbij aanwezig te zijn.

In de nieuwsbrief van oktober worden meer bijzonderheden gegeven omtrent (eventuele) kosten voor deelname.

U kunt zich al opgeven bij de secretaris van Heemkunde Boxtel

De projectgroep: Hans de Visser (zittend) Christ van Eekelen, Rini van Oirschot, Geertrui van Synghel en zuster Chiara

Indien onbestelbaar:
De Houtbreker 23, 5283 ME Boxtel

U wilt een stukje schrijven!

U mag zelf ook kopij aanleveren voor een van de volgende nieuwsbrieven. Lever uw tekst aan als Word-bestand en voeg daar eventuele foto's bij.

Colofon

VOORZITTER:

Wilbert Steenbakkers
Kennedystraat 14
5298 TR Liempde
Telefoon: 06-55515561
E-mail: voorzitter@heemkundeboxtel.nl

PENNINGMEESTER

Nellie van den Brandt-Boselie
E-mail: penningmeester@heemkundeboxtel.nl
Telefoon: 0411-678303
Rek.nr.: NL79 RABO 0128712880 t.n.v. Heemkundekring Boxtel

SECRETARIS EN LEDENADMINISTRATIE:

Christ van Eekelen
De Houtbreker 23
5283 ME Boxtel
Telefoon: 0411-675818
Website: www.heemkundeboxtel.nl
E-mail: secretaris@heemkundeboxtel.nl

REDACTIE:

Christ van Eekelen
Hanneke van der Eerden

REDACTIEADRES:

De Houtbreker 23
5283 ME Boxtel
E-mail: redactie@heemkundeboxtel.nl

Open Monumentendag 8 september 2018

Heemkunde Boxtel verleent in en om de Sint Petrusbasiliek medewerking aan Open Monumentendag op 8 september van 13.00 tot 17.00 uur. Het programma ziet er als volgt uit.

(Er kunnen nog wijzigingen doorgevoerd worden)

* Tommy van Doorn bespeelt de beiaard in blokken van een half uur. In kleine groepjes van ong. 10 personen kunnen bezoekers onder begeleiding bij de speeltafel gaan kijken.

* Tussen 13.45 en 14.30 uur is er een 'inloopconcert' door Tommy van Doorn op 4 verschillende instrumenten (2 x orgel en 2 x harmonium)

* In een hoekje van de St. Petrusbasiliek wordt doorlopend een drietal korte films getoond (Het is een wonder, de leenbrief en de visualisatie van de bouwgeschiedenis van de basiliek) door Guus Bekooy

* Er wordt uitleg gegeven over de glasramen in relatie tot het thema van OMD 'In Europa' door Robert Zwanenberg

* In de basiliek wordt een verhaal verteld door Hans de Visser over Van Ranst, de heer van Boxtel, die de aanzet gegeven heeft voor de bouw van de basiliek

* Het grafkapelletje van Von Hartitzsch is open. De twee graven van moeder en dochter Von Hartitzsch kunnen van dichtbij bekeken worden. Hier wordt een verhaal over deze bijzondere familie verteld door Christ van Eekelen

* Als je dan toch buiten bent, wordt er op verschillende details van de noordkant van de basiliek gewezen door Fons van Heesch

* In de basiliek vertelt Dick Zweers over de bouwkunst van de basiliek

De andere kerken in Boxtel zijn ook tijdens Open Monumentendag open. In de kerk van Liempde, Lennisheuvel en Esch is orgelmuziek te beluisteren. De twee moskeeen op Hoogheem zijn ook te bezoeken, alsmede de Protestantse kerk in de Clarissenstraat.

Zie voor het complete programma het Brabants Centrum van donderdag 6 september 2018